

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/114
KARAR NO : 1983/606

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim mahkemele-
rinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak
amaç içerisinde bağlantılı olan suçlara
ait davaların Askeri Yargı yerinde görül-
mesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mahir Yalçınkaya ve arkadaşları

O L A Y : 6-2-1975 günü TÖB-DER üyesi olan sanıkların, izin almadan ve yetkili mercilere bildirmeden beyanname dağıttıkları ve böylece izinsiz bildiri dağıt-
mak suçunu işledikleri ileri sürülerek Urfa C.Savcılığı'nca eylemlerine uyan 1630 sa-
yıllı yasa'nın 39.maddesi yoluyla 70.maddesine göre cezalandırılmaları istemiyle keza,
aynı sanıkların 17-9-1975 gününde derneklerine ait bir bildiriye bastırıp izinsiz ola-
rak dağıttıkları ve böylece dernekler kanununa aykırı davrandıkları ileri sürülerek
eylemlerine uyan 1630 sayılı yasa'nın 39.maddesi yoluyla 70.maddesine göre cezalan-
dırılmaları istemiyle Urfa C.Savcılığı'nca ayrı bir iddianame ile iki ayrı kamu dava-
sı açılmış ve bu davalar Urfa Asliye Ceza Mahkemesi'nin 1975/136 esasında birleştiril-
miştir.

Urfa Asliye Ceza Mahkemesi: 9-1-1979 gününde, 1975/136, 1979/40 sayı ile;
atılı suçun, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunduğu, davada sıkıyönetim
askeri mahkemesinin görevli olduğuna,

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 4-6-1980 gününde, 1980/519-
281 sayı ile; atılı suçun, sanıkların mensubu olduğu TÖB-DER şubesinin kapatılması so-
nucunu doğurmayacağı, 1402 sayılı yasa'nın 15/1.maddesine göre, derneklerin kapatılması
ile ilgili davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılacağından, davada mahkemele-
rinin görevsiz olduğuna,

Karar vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247
sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÖE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmaz-
lık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç,
Türkân Güven, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı,
14-11-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in
raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine ka-
tılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı
Demir Akarsu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları din-
lendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş olup, görevli yargı
yerinin belirlenmesinde, 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesinin gözönünde bulundurulması
gerekir.

.../...

Anılan maddeye göre, bir suçta sıkıyönetim askeri mahkemesinin bakabilmesi için suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunması ve sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ise; bağlantı koşulunu içermesi gerekir.

Atılı suçun, niteliğine, sanıkların dağıttıkları bildiri içeriğine ve sanıkların TÖB-DER adlı derneğin yönetim kurulu üyesi bulunmalarına göre suç, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

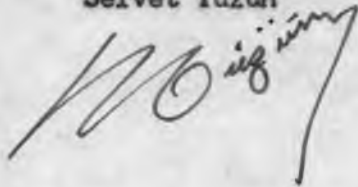
Suç, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiş ise de; TÖB-DER hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulmuş bir dava olduğunun bilinmesine ve böylece, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu davalarla genel ve ortak amaç içerisinde ve örgütsel ve organik bağlantısının somut olarak gerçekleşmesine göre, 1402 sayılı yasa'nın 13/b. maddesindeki bağlantı koşulunun varlığını kabul etmek gerekir.

Açıklanan nedenlerle, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesine ve Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 4-6-1980 günlü, 1980/519-281 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 14-11-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

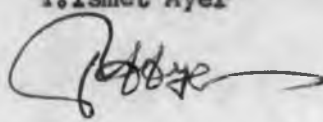
Başkan

Servet Tüzün

Uye

Y. İsmet Ayer

Uye

Ali Suat Erkoç

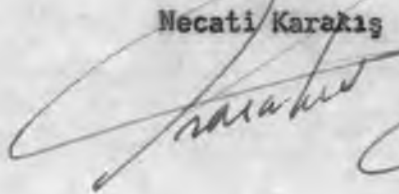

Uye

Türkân Güven

Uye

Necati Karakış

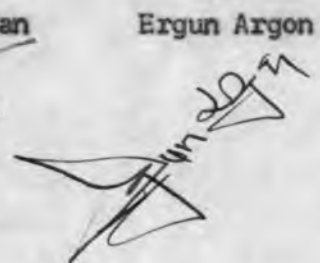
Uye

Osman Kayacan

Uye

Ergun Argon

No 17-11

S.Y.